

## POSTANOWIENIE

Dnia 24 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 24 stycznia 2024 r.

sprawy **1. B. M.**

skazanego z art. 270 § 1 k.k.,

**2. A. B.**

uniewinnionej od zarzutu z art. 284 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i in.,

z powodu kasacji wniesionej przez pełnomocników oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu

z dnia 17 maja 2023 r., sygn. akt II AKa 273/22,

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 30 czerwca 2022 r., sygn. akt III K 9/21,

p o s t a n o w i ł

1. **oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**

2. **obciążyć oskarżyciela posiłkowego [...] Sp. z o.o. kosztami postępowania kasacyjnego.**

## UZASADNIENIE

B. M. został oskarżony o to, że:

I. w okresie od [...] 2013 r. do [...] 2018 r. w R., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z A. B., która udostępniła mu dane dotyczące swojej działalności gospodarczej, w szczególności dane dotyczące firmy, siedziby, rachunków bankowych, a nadto w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wbrew ciążącego na nim obowiązкови w stosunku do przedsiębiorcy, wykorzystał we własnej działalności gospodarczej

informację stanowiącą tajemnicę przedsiębiorstwa i jako osoba obowiązana na podstawie umowy do zajmowania się sprawami majątkowymi [...] Sp. z o.o., poprzez nadużycie udzielonych mu uprawnień, wyrządził wskazanej wyżej spółce szkodę majątkową znacznych rozmiarów, w ten sposób, że przywłaszczył sobie powierzone mu, a przysługujące spółce prawa majątkowe znacznej wartości, wynikające z umów o wykonanie przewozu - zleceń transportowych - wyrządzając spółce szkodę znacznej wartości w kwocie co najmniej 594.694,39 zł, czyniąc sobie z popełnienia przestępstwa stałe źródło dochodu, tj. o przestępstwo z art. 296 § 1 i 2 k.k. i z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.;

II. w dniu [...] 2017 r. w R., w celu użycia za autentyczny, poprzez nakreślenie podpisu o treści B., podrobił dokument w postaci wniosku - polisy o numerze [...] Towarzystwa Ubezpieczeń i Reasekuracji W. S.A., tj. o czyn z art. 270 § 1 k.k.;

III. w dniu [...] 2013 r. w R., w celu użycia za autentyczny, poprzez nakreślenie podpisu o treści B., podrobił dokument w postaci polisy o numerze [...] Towarzystwa Ubezpieczeń i Reasekuracji W. S.A., tj. o czyn z art. 270 § 1 k.k.;

IV. w dniu [...] 2013 r. w R., w celu użycia za autentyczny, poprzez nakreślenie podpisu o treści B., podrobił dokument w wniosku o ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej operatora transportowego Towarzystwu Ubezpieczeń i Reasekuracji W. S.A., tj. o czyn z art. 270 § 1 k.k.

A. B. została oskarżona o to, że w okresie od [...] 2013 r. do [...] 2018 r. w R. , działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, udostępniając dane dotyczące swojej działalności gospodarczej, w szczególności dane dotyczące firmy, siedziby, rachunków bankowych, a nadto w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz wspólnie i w porozumieniu z B. M. , który wbrew ciążącemu na nim obowiązкови w stosunku do przedsiębiorcy, wykorzystał we własnej działalności gospodarczej informację stanowiącą tajemnicę przedsiębiorstwa i jako osoba obowiązana na podstawie umowy do zajmowania się sprawami majątkowymi [...] Sp. z o.o., poprzez nadużycie udzielonych mu uprawnień, wyrządził wskazanej wyżej spółce szkodę majątkową znacznych rozmiarów, przywłaszczyła sobie przysługujące spółce prawa majątkowe znacznej

wartości wynikające z umów o wykonanie przewozu - zleceń transportowych - wyrządzając spółce szkodę znacznej wartości w kwocie co najmniej 594.694,39 złotych, czyniąc sobie z popełnienia przestępstwa stałe źródło dochodu, tj. o przestępstwo z art. 284 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. (pkt V wyroku).

Sąd Okręgowy w Poznaniu, wyrokiem z dnia 30 czerwca 2022 r., sygn. akt III K 9/21:

1. na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umorzył postępowanie karne co do B. M. w zakresie czynu z punktu;
2. uznał B. M. za winnego popełnienia przestępstwa opisanego w pkt. II wyroku, a kwalifikowanego z art. 270 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 270 § 1 k.k., wymierzył mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności;
3. uznał B. M. za winnego popełnienia przestępstw opisanych w pkt. III i IV wyroku przyjmując, iż stanowią one ciąg przestępstw z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;
4. na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzeczone względem oskarżonego kary połączył, w ich miejsce wymierzając karę łączną 7 miesięcy pozbawienia wolności;
5. na podstawie art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 1 k.k. w zw. z art. 89 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres 4 lat tytułem próby;
6. uniewinnił oskarżoną A. B. od popełnienia zarzuczonego jej czynu.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, po rozpoznaniu apelacji prokuratora oraz pełnomocników oskarżyciela posiłkowego [...] sp. z o.o., wniesionych na niekorzyść oskarżonych, wyrokiem z dnia 17 maja 2023 r., sygn. akt II AKa 273/22, zmienił zaskarżony wyrok w pkt 5. jego części rozstrzygającej, w ten sposób, że z podstawy prawnej orzeczenia o warunkowym zawieszeniu wykonania kary łącznej pozbawienia wolności B. M. wyeliminował przepis art. 89 § 1 k.k. oraz ustalił, że zawieszenie to następuje na okres 3 lat próby, na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 k.k. zobowiązując oskarżonego B. M. do informowania Sądu o przebiegu okresu próby co 6 miesięcy, a w pozostałym zakresie utrzymał w mocy wyrok Sądu I instancji.

Pełnomocnicy oskarżyciela posiłkowego wniosli kasację od wyroku Sądu odwoławczego, zaskarżając go w zakresie utrzymującym w mocy orzeczenie Sądu I instancji i zarzucając:

„I. Rażąco naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. obrazę art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., wyrażające się w częściowym nierozpoznanie zarzutu apelacyjnego IV. 1 i nieodniesienie się przez Sąd odwoławczy do różnorodności przedmiotu zamachu czynu oraz kręgu osób oskarżonych co do czynu, za który oskarżony M. został skazany w postępowaniu sygn. II K 270/19 oraz czynu zarzuconego w postępowaniu będącym przedmiotem kasacji, nieodniesienie się do różnorodności faktu głównego czynu, za który oskarżony M. został skazany, z czynem zarzuconym w postępowaniu będącym przedmiotem kasacji, a wypełniającym ustawowe znamiona oszustwa, tj. wprowadzenie w błąd, doprowadzenie do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, spowodowanie szkody, a które to elementy nie były przedmiotem osądzenia przez Sąd Rejonowy w Grodzisku Wlkp. w sprawie II K 270/19, a także wobec istotnych różnic w opisach czynów zabronionych, których wg rozsądnej życiowej oceny nie można uznać za to samo zdarzenie historyczne ze względu na *modus operandi* i okoliczności czynu związane z ustawowymi znamionami oszustwa;

II. Rażąco naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. obrazę art. 433 § 2 k.p.k. poprzez pozorne rozpoznanie a *de facto* nierozpoznanie zarzutu apelacyjnego I oraz IV.3 i niedokonanie oceny prawnokarnej czynu oskarżonego B. M. pod kątem li tylko art. 286 k.k. pomimo, iż zarzut apelacyjny wskazywał na taką ocenę czynu oskarżonych przez oskarżyciela posiłkowego i takiego pouczenia o możliwej zmianie kwalifikacji prawnej czynu na art. 286 k.k. w zw. z 294 k.k. w zw. z 65 k.k. na wniosek oskarżyciela posiłkowego sąd *meriti* dokonał, a sąd odwoławczy niezasadnie dokonał oceny możliwości kwalifikacji kumulatywnej czynu z art. 286 k.k. w zw. z art. 296 k.k.;

III. Rażąco naruszenie prawa materialnego, mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. w zw. 286 § 1 k.k., poprzez nieprawidłową wykładnię znamienia wprowadzenia w błąd przez

intraneusa i uznanie, iż B. M. jako intraneus nie mógł dokonać przestępstwa oszustwa na szkodę [...], podczas gdy prawidłowa wykładnia znamienia wprowadzenia w błąd osoby prawnej powinna prowadzić do wniosku, iż podmiotem wprowadzonym w błąd pozostawała osoba prawna, tj. pokrzywdzona spółka i jej pracownicy realizujący płatności, a nie intraneus B. M. , a przez to wyrażenie błędnego poglądu, iż zachodziła tożsamość osoby wprowadzanej w błąd i osoby wprowadzającej w błąd;

IV. Rażąco naruszenie przepisów prawa materialnego, mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. w zw. 286 § 1 k.k., poprzez nieprawidłową wykładnię znamienia niekorzystnego rozporządzenia mieniem i uznanie, że skoro usługi zostały wykonane, co prawda przez inny podmiot niż wynikający ze zleceń, to nie można mówić o niekorzystności rozporządzenia mieniem;

V. Rażąco naruszenie przepisów prawa procesowego, mającego istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. obrazę art. 433 § 2 k.p.k. poprzez nierozpoznanie zarzutu apelacyjnego IV.2.a) i w żaden sposób nieodniesienie się przez sąd *ad quem* do kwestii zapłacenia przez pokrzywdzonego za faktury nie odzwierciedlające rzeczywistych zdarzeń gospodarczych, a wystawionych przez FHU A. B. , a więc usługi fikcyjne podmiotowo, zatem „puste faktury”;

VI. Rażąco naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. obrazę art. 433 § 2 k.p.k. i nierozpoznanie zarzutu nr 1a) i 1c) apelacji w zakresie korespondencji sms pomiędzy oskarżonymi, korespondencji pomiędzy oskarżoną B. i jej mężem oraz pliku „[...]” a także dokumentów z banku S. dot. konta firmowego FHU A. B. ;

VII. Rażąco naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. obrazę art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. wyrażające się w uchybiającym wynikającemu z tych przepisów standardowi rozpoznania środków odwoławczych, w szczególności zaś w rozpoznaniu podnoszonych w apelacji pełnomocników oskarżyciela posiłkowego zarzutów w sposób nadmiernie uproszczony i powierzchowny, zatem pozorny oraz sprzeczny z ich istotą, co w rezultacie

doprowadziło do zaabsorbowania błędów popełnionych przez Sąd pierwszej instancji w zakresie:

1. ustalenia, że oskarżony M. miał samodzielną kompetencję do rozporządzania mieniem Spółki, chociaż takowej nie posiadał, gdyż to pokrzywdzona spółka dokonywała przelewów na rzecz FHU A. B. przez wprowadzonych w błąd, co do podmiotu faktycznie wykonujące usługi transportowe pracowników działu rozliczeń, na podstawie faktur wcześniej zaakceptowanych przez kierownika działu spedycji,
2. dokonania w sposób nieprawidłowy ustaleń w zakresie przejęcia zleceń dla podmiotu E., w wyniku popełnienia błędu natury faktycznej i całkowitym pominięciu przez sąd odwoławczy depozycji świadka M. K. z dnia 26.04.2019 r., pomimo wskazania tych zeznań w zarzucie oraz niezgodne z logiką uznanie, iż wybór kontrahenta przez E. wynikał z własnych decyzji M. K. i jej wyborów biznesowych, a nie z decyzji narzuconych przez oskarżonego;

VIII. Rażąco naruszenie przepisów prawa procesowego, mającego istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. obrazę art. 433 § 2 k.p.k. poprzez częściowe nierozpoznanie zarzutu apelacyjnego IV.2.b) co do szkody opartej na *lucrum cessans* wynikającej z przejętych transportów za granicą poprzez nie odniesienie się do stanowiska apelujących wskazującego, iż bez znaczenia dla szkody była kwestia możliwości wykonania przejętego zlecenia przez inny podmiot, wobec błędu pierwotnego, a więc fikcyjności świadczonych usług przez FHU A. B. a także błędne przyjęcie, że powaga rzeczy osądzonej wobec oskarżonego M. ego czyniła ustalenia w tym zakresie bezprzedmiotowe, podczas gdy czyn został popełniony wspólnie i w porozumieniu z A. B. , co czyniło ustalenia w tym zakresie zasadne”.

Podnosząc powyższe zarzuty, skarżący wniesli o uchylenie powyższego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Poznaniu.

W pisemnej odpowiedzi na kasację pełnomocników oskarżyciela posiłkowego, prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest bezzasadna w stopniu oczywistym, co umożliwia jej rozpoznanie i oddalenie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że zarzuty kasacji w znacznym stopniu powielają zarzuty podniesione w zwykłym środku odwoławczym oraz sprowadzają się do twierdzenia, że apelacja została rozpoznana nieprawidłowo, gdyż nie doprowadziła do rezultatu oczekiwanego przez jej Autorów, czyli uchylenia orzeczenia Sądu I instancji w zaskarżonej części. Skarżący konsekwentnie stoją na stanowisku, że oskarżeni dopuścili się oszustwa wobec [...] Sp. z o.o. i nie zgadzają się z rozstrzygnięciami Sądów orzekających w niniejszej sprawie.

Podniesione w kasacji zrzuty zostały oparte na błędnym założeniu, że czyn B. M. polegający na wykorzystywaniu w okresie od [...] 2013 r. do [...] 2018 r., wbrew wiążącej go ze spółką [...] umowie, informacji o posiadanych przez pracodawcę zleceniach na transport towarów do Holandii poprzez powierzanie ich podstawionemu przedsiębiorstwu, tj. FHU A. B. , którego podwykonawcą była jego własna firma transportowa Transport Ciężarowy i Spedycja [...], nie był uprzednio objęty orzeczeniem wydanym w dniu 3 grudnia 2020 r. przez Sąd Rejonowy w Grodzisku Wielkopolskim w sprawie II K 270/19. Założenie to, jak również przekonanie skarżących w tym względzie, jest jednak błędne.

W niniejszym postępowaniu, w odniesieniu do czynu zarzucanego B. M. w pkt I aktu oskarżenia, zaistniała ujemna przesłanka procesowa w postaci powagi rzeczy osądzonej, co trafnie ustaliły i uwzględniły orzekające w sprawie sądy powszechne.

Ilekcroć czyny - przypisane w prawomocnie zakończonym postępowaniu (w tym przypadku wyrokiem Sądu Rejonowego w Grodzisku Wielkopolskim z dnia 3 grudnia 2020 r., sygn. akt II K 270/19) i objęte postępowaniem wszczętym później - dotyczą tej samej osoby i tego samego zdarzenia faktycznego, to choćby różniły się opisem i kwalifikacją prawną, dla oceny, czy nie doszło do naruszenia określonego przepisem art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. zakazu *ne bis in idem*, konieczne jest dokonanie analizy przypisanych zachowań z punktu widzenia kryteriów tożsamości czynów, uwzględniającej konkretne okoliczności, ustalone w obu postępowaniach (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 października 2021 r., V KK 205/21).

B.M. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Grodzisku Wielkopolskim między innymi za to, że w okresie od [...] 2013 r. do [...] 2018 r., w R., wykorzystał informacje, wbrew przyjętemu na siebie zobowiązaniu na podstawie

załącznika do umowy w postaci oświadczenia z dnia 7.03.2004 r., z którą zapoznał się w związku z wykonywaną pracą w firmie [...] sp. z o.o. (do dnia 2 listopada 2006 r. w firmie [...] sp. z o.o.) na stanowisku spedytora, na szkodę [...] sp. z o.o., w ten sposób, że, działając ze z góry powziętym zamiarem w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz wykorzystując posiadane w związku z zajmowanym stanowiskiem informacje o posiadanych przez pracodawcę zleceniach na transport towarów w kierunku Holandii i warunkach zawieranych przez pracodawcę z przedsiębiorstwami transportowymi, powierzał je podstawionemu przedsiębiorstwu, które następnie przekazywało te zlecenia do realizacji prowadzonej przez niego firmie transportowej. W przedmiotowym postępowaniu B. M. stanął zaś pod zarzutem wykorzystywania we własnej działalności gospodarczej informacji stanowiącej tajemnicę przedsiębiorstwa [...] Sp. z o.o., poprzez nadużycie udzielonych mu uprawnień w okresie od [...] 2013 r. do [...] 2018 r., w R. , w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z A. B. , w ten sposób, że przywłaszczył sobie powierzone mu, a przysługujące spółce, w której był zatrudniony, prawa majątkowe, wynikające z umów o wykonanie przewozu, wyrządzając spółce w ten sposób szkodę znacznych rozmiarów – w kwocie co najmniej 594.694,39 zł i czyniąc sobie z popełnienia przestępstwa stałe źródło dochodu. Opisy czynów wprawdzie różnią się nieco od siebie – także w zakresie przyjętej kwalifikacji prawnej – niemniej odnoszą się do jednego zdarzenia historycznego, polegającego na wykorzystywaniu przez B. M. w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej danych i praw, należących do przedsiębiorstwa [...] Sp. z o.o. i zatrudnianiu do organizacji przewozów towarów na kierunku do Holandii podstawionego przedsiębiorstwa, tj. firmy FHU A. B. , którego podwykonawcą była należąca do niego sama firma [...]. Zasadna jest zatem konkluzja, że w postępowaniu toczącym się przed Sądem Okręgowym w Poznaniu pod sygn. akt III K 9/21 B. M. został ponownie oskarżony o czyn, będący przedmiotem uprzedniego skazania w sprawie Sądu Rejonowego w Grodzisku Wielkopolskim sygn. akt II K 270/19. Z uwagi na jedność czynu wcześniej osądzonego i zarzuconego aktem oskarżenia w późniejszym postępowaniu, o czym świadczą tożsamość podmiotu i przedmiotu przestępstwa, przedmiotu czynności



wykonawczej, a także miejsca, czasu i okoliczności jego popełnienia, co doprowadziło do wystąpienia ujemnej przesłanki procesowej z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., Sąd Okręgowy w Poznaniu miał obowiązek umorzyć w stosunku do B.M. postępowanie karne odnośnie do czynu opisanego w pkt I aktu oskarżenia, a Sąd Apelacyjny słusznie to rozstrzygnięcie utrzymał w mocy.

Zarzut dotyczący powyższej kwestii, podniesiony przez skarżących w apelacji, został rozpoznany prawidłowo, bo wszechstronnie i wnikliwie oraz poprawnie merytorycznie. Sąd odwoławczy odniósł się przy tym do argumentacji podniesionej przez pełnomocników pokrzywdzonego podkreślając, że nawet gdyby przyjąć inną kwalifikację zarzuconego oskarżonemu w niniejszym postępowaniu czynu – uznając, jak chcieliby skarżący, że zachowanie oskarżonego zrealizowało znamiona przestępstwa oszustwa – w tych okolicznościach faktycznych w dalszym ciągu zachodziłaby przeszkoda do skazania oskarżonego w niniejszym postępowaniu. Niezależnie bowiem od różnicy pomiędzy kwalifikacją prawną czynu, przyjętą w sprawie II K 270/19 (art. 266 § 1 k.k.), a proponowaną przez oskarżyciela publicznego w niniejszej sprawie (art. 296 § 1 i 2 k.k. i z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.), czy nawet rozważaną przez Sąd I instancji po pouczeniu o możliwości zmiany kwalifikacji prawnej czynu (uwzględniającej przepis art. 286 § 1 k.k.) - nie budzi wątpliwości, że czyny objęte dwoma analizowanymi postępowaniami karnymi stanowiły jedno i to samo zdarzenie faktyczne (por. uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego, str. 8).

Należy przy tym zauważyć, że przedmiotem kasacji powinno być rozstrzygnięcie umarzające postępowanie o czyn zarzucony oskarżonemu, a więc przywłaszczenie, nie zaś hipotetyczne rozważanie na temat innego przestępstwa, którego B. M. nie zarzucono – nawet jeśli Sąd I instancji brał taką ewentualność pod uwagę, uprzedzając o możliwości zmiany kwalifikacji czynu objętego aktem oskarżenia. B. M. nie został bowiem oskarżony o udział w oszustwie, lecz o przywłaszczenie i ta kwalifikacja prawna oraz treść zarzutu z aktu oskarżenia wyznaczają ramy zaskarżenia orzeczenia Sądu II instancji.

Zarzuty kasacyjne z pkt. II - IV wprost opierają się na przyjętym przez skarżących założeniu, że oskarżeni dopuścili się oszustwa na szkodę spółki. O ile w języku potocznym można by w ten sposób scharakteryzować działanie oskarżonych, a przynajmniej B. M. , który zataił przed swoim pracodawcą, że w rzeczywistości to jego firma jest wykonawcą zleczanych przez spółkę usług transportowych, o tyle, co oczywiste, nie jest to równoznaczne z możliwością przypisania oskarżonym odpowiedzialności karnej za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. Rozpoznając niniejszą sprawę sądy powszechne uznały, że nie było podstaw do dokonania zmiany kwalifikacji prawnej czynu oskarżonych i przyjęcia, iż popełnili oni przestępstwo oszustwa. Skoro tak, to nie było konieczne ani nawet celowe szerokie omawianie przez Sąd odwoławczy zagadnień dotyczących przestępstwa z art. 286 § 1 k.k., podniesionych w licznych zarzutach apelacyjnych. Słusznie przy tym Sąd Apelacyjny zauważył, że dysponujący kompetencjami do wyszukiwania kontrahentów i zawierania w imieniu spółki umów B. M. nie zrealizował znamion przestępstwa oszustwa, gdyż nie mógł wprowadzić sam siebie w błąd podczas zawierania umów z FHU A.B. . Jego zachowanie, jako sprzeczne z zobowiązaniami wobec spółki, stanowiło nadużycie zaufania oraz przysługujących mu uprawnień, ale nie realizowało znamion przestępstwa oszustwa, bo byłoby to fizycznie niewykonalne. W kontekście powyższych ustaleń, co do braku podstaw do przypisania oskarżonemu przestępstwa oszustwa, bezprzedmiotowe są wywody skarżącego na temat wykładni znamienia wprowadzenia w błąd, skoro nie jest to znamię zarzucanego oskarżonemu czynu, ale przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. (do tego zagadnienia odniósł się, mimo wszystko, wyczerpująco Sąd odwoławczy na stronach 14 i 15 uzasadnienia zaskarżonego wyroku). Fakt, że jednocześnie nie przychylił się do argumentacji pełnomocników pokrzywdzonego, nie uzasadnia przy tym twierdzenia, iż dopuścił się, przy rozpoznawaniu zarzutów apelacyjnych, naruszenia art. 433 § 2 k.p.k., które w okolicznościach niniejszej sprawy w rzeczywistości nie nastąpiło.

Zarzuty kasacyjne odnoszące się do ustalenia wysokości szkody, w sytuacji umorzenia postępowania wobec jednego oskarżonego i uniewinnienia drugiego, również jawią się jako bezprzedmiotowe. Skoro nie doszło do przypisania oskarżonym odpowiedzialności karnej za zarzucane im przywłaszczenie praw

majątkowych znacznej wartości, kwestia wysokości szkody ewentualnie poniesionej w wyniku działań B. M. i A. B., nie miała w tym postępowaniu karnym racji bytu. Szkoda ta, wobec treści rozstrzygnięcia o odpowiedzialności karnej oskarżonych, może co najwyżej stanowić przedmiot roszczeń cywilnoprawnych. Skarżący wyrażają pogląd, że ustalenia dotyczące wysokości szkody są relewantne, biorąc pod uwagę, iż postępowanie karne umorzono wyłączenie wobec B. M.. Pomijają przy tym jednak to, że druga oskarżona w tej sprawie – A. B. – została uniewinniona od ciężącego na niej zarzutu, z uwagi na fakt, że nie sposób było przypisać oskarżonej przywłaszczenia przysługujących [...] Sp. z o.o. praw majątkowych wynikających z umów o wykonanie przewozu, skoro zlecenia transportowe nie są ani rzeczami ruchomymi ani prawami majątkowymi, a tylko te mogą stanowić przedmiot przestępstwa przywłaszczenia. Nie wykazano ponadto, aby oskarżona weszła w posiadanie przysługujących pokrzywdzonemu marży lub praw majątkowych. Tym samym, mimo ewidentnego w świetle materiału dowodowego, współdziałania A. B. z B. M., słusznie została ona uniewinniona od popełnienia zarzucanego czynu. Wobec takiego rozstrzygnięcia bezprzedmiotowe było ustalanie ewentualnej szkody wyrządzonej spółce przez jej działanie (zarzut VIII kasacji).

W świetle przedstawionej powyżej argumentacji za bezzasadne uznać także należało dotychczas niewymienione zarzuty z pkt V, VI i VII kasacji, które poza wskazaniem na naruszenie przez Sąd Apelacyjny w Poznaniu standardu kontroli instancyjnej, są uszczegółowieniem tych pierwszych. Można jedynie dodatkowo podkreślić, że Sąd odwoławczy ze swoich obowiązków kontrolnych określonych w przepisach art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w tej sprawie wywiązał się należycie. Wszechstronnie i wnikliwie rozważył bowiem wszystkie zarzuty apelacji i w uzasadnieniu spełniającym ustawowe wymogi z art. 457 § 3 k.p.k. podał, dlaczego uznał je za niezasadne.

Omówione wyżej zbiorczo zarzuty kasacyjne – bez precyzyjnego odnoszenia się do każdego z osobna w celu utrzymania klarowności wyводу, nie mogły doprowadzić do wydania przez Sąd Najwyższy orzeczenia kasacyjnego. Nie dlatego, że zachowanie oskarżonych było wzorcowe, lecz dlatego, że w przypadku B. M. zarzucony mu w tej sprawie przez oskarżyciela publicznego czyn był już

przedmiotem postępowania karnego w innej sprawie i wcześniej został prawomocnie osądzony, a w odniesieniu do A. B. – konieczne było uniewinnienie jej od popełnienia zarzucanego czynu z art. 284 § 1 k.k.

Powyższe prowadzi do wniosku, że zaskarżony wyrok nie jest dotknięty podniesionymi w kasacji uchybieniami. Skarżącym w kasacji nie udało się wykazać, że zaskarżone orzeczenie zostało wydane z naruszeniem obowiązującego prawa procesowego i materialnego, a tym bardziej, iżby miało ono rażący charakter i mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku. Takich uchybień, w tym stanowiących bezwzględne przyczyny odwoławcze, nie dostrzegł też Sąd Najwyższy z urzędu. Wobec tego, kasację oddalił na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k., o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygając zgodnie z art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

[J.J.]

[ał]